

इच्छाम्यहमिति ॥ दृष्टतत्त्वार्थदर्शनः दृष्टं सिद्धं तत्त्वार्थदर्शनं यस्य सः महर्षिरेवंभाष्यार्थमब्रवीदतोहेतोरहमपि भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ द्रष्टुमिच्छामि यदि महर्षिरेवंमांप्रतिनाव
 क्ष्यत्तदा प्राणान्चिरंधारयितुं नैच्छे नैच्छं अपितुकलेवरंत्यक्ष्येइत्येवैच्छमित्यर्थइतिकतकः ॥ अन्येतु निशाकरवाक्यमेवेदं अहंपदार्थोपि स एवेत्याहुः ॥ १५ ॥ मायमानः ॥
 इतिरामाभिरामेश्रीरा० रा० ति० वा० कि० द्विषष्टितमः सर्गः ॥ ६२ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६४ ॥ कतकरीत्यात्रिषष्टितमः सर्गः ॥ ६३ ॥ एतैरिति ॥ मांप्रशस्य भावि
 देवकार्यसाधकत्वेनस्तुत्वा ॥ अभ्यनुज्ञाप्य आमं च्य ॥ १ ॥ पर्वतकंदरादहंशनैःशनैः विसर्पित्वा निसृत्य विंध्यं विंध्यशिखरं ॥ २ ॥ एतस्यकालस्य मुनिसंवादानंतरकाल
 इच्छाम्यहमपि द्रष्टुं भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥ नैच्छेचिरंधारयितुं प्राणांस्त्यक्ष्येकलेवरं ॥ महर्षिस्त्वब्रवीदेवं दृष्टतत्त्वार्थदर्शनः ॥ १५ ॥ इ
 त्पार्षेश्रीम० वा० कि० द्विषष्टितमः सर्गः ॥ ६२ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६४ ॥ एतैरन्यैश्च बहुभिर्वाक्यैर्वाक्यविशारदः ॥ मांप्रश
 स्याभ्यनुज्ञाप्यप्रविष्टः सस्वमालयं ॥ १ ॥ कंदरात्तु विसर्पित्वा पर्वतस्य शनैःशनैः ॥ अहं विंध्यं समारुह्य भवतः प्रतिपालये ॥ २ ॥ अद्य
 त्वेतस्यकालस्य वर्षेसाग्रशतंगतं ॥ देशकालप्रतीक्षोस्मिहृदि कृत्वा मुनेर्वचः ॥ ३ ॥ महाप्रस्थानमासाद्य स्वर्गतेतु निशाकरे ॥ मां निर्द
 हति संतापो वितर्कैर्बहुभिर्वृतं ॥ ४ ॥ उदितां मरणे बुद्धिं मुनिवाक्यैर्निवर्तये ॥ बुद्धिर्यातेन मे दत्ता प्राणानां रक्षणे मम ॥ ५ ॥ सामेप न च
 ते दुःखं दीप्ते वाग्निशिखा तमः ॥ बुध्यता च मया वीर्यरावणस्य दुरात्मनः ॥ ६ ॥ पुत्रः संतर्जितो वाग्भिर्न त्राता मैथिलीकथं ॥ तस्या विलपि
 तं श्रुत्वा तौ च सीता वियोजितौ ॥ ७ ॥ न मे दशरथस्नेहात्पुत्रेणोत्पादितं प्रियं ॥ तस्य त्वेवं ब्रुवाणस्य संहतैर्वा नरैः सह ॥ ८ ॥ स्य सायं वर्षशतंगतं ॥ श
 तशब्दो नंतवाची ॥ तेन किंचिदधिकाष्टवर्षसहस्राणीत्यर्थः प्राक्तथैव तेनोक्तेः ॥ ३ ॥ वितर्कैर्विचारैः संतापः पक्षादिहीनजीवनजः ॥ ४ ॥ निवर्तये स्मेति शेषः ॥ मम प्रा
 णानां रक्षणे तेन या मे बुद्धिर्दत्तेत्यन्वयः ॥ रावणस्य वीर्यं बुध्यता मत्पुत्रवीर्यादल्पमिति जानता ॥ ५ ॥ ६ ॥ कथं न त्रातेति संतर्जितः ननु सीतेत्यज्ञानादरक्षणमत आह ॥ तस्या
 इति ॥ हारामहालक्ष्मणेत्येवमात्मकं तस्या विलपितं श्रुत्वा तौ रामलक्ष्मणौ सीता विनाकृतौ इति सिद्धानां वचः श्रुत्वाऽनया विनाकृतौ रामलक्ष्मणाविति सुज्ञानं एषारामपत्नी
 ति च सुज्ञानमिति भावः ॥ ७ ॥ तस्मादशरथस्नेहादवश्यकर्तव्यं प्रियं मे पुत्रेण नोत्पादितं ॥ ८ ॥